

'Oku 'Ilo 'e Filipe 'a e Halá

'Oku 'i ai ha 'otu
motu 'e 7,600 tupu
'i he 'Otu Filipainí!

Ko e fonuá 'oku 'i
ai e 70% 'o e 'akaú
mo e fanga monu-
manu kehekehe 'o e
māmaní.

'E vavé ni pē ha 'i ai
ha tempiale 'e valu 'i
he 'Otu Filipainí.

Fai 'e Megan Roxas
(Makatu'unga 'i ha talanoa mo'oni)

Na'e 'ilo 'i e Filipe kuo mei po'uli. Kuo 'ikai ke toe tangi 'a e fanga manupuná, pea na'e kikí le'olahi e kakalú. Na'e laka hake he houa 'e uá 'ene lue mo 'ene fa'eé 'i he vaotaá. Ka na'e hangé na'a na felue 'aki pē 'i he fo'i hala tatau. Na'a na mātu'aki hē.

Na'e faka'au ke fu'u ilifia 'aupito 'a Filipe. Ko e hā hono fuoloa ha'ana mo'ui 'i he vaotaá ni? Na'a ne kei ta'u 10 pē. Na'e 'ikai ke ne lahi fe'unga ke fepaki mo ha ngata pe ko ha fu'u puaka kai-vao! Pea ko e hā mo ha toe fa'ahinga monumanu fakailifia 'e takai holo hili e tō'a e la'aá? Na'a ne tu'utu'ukina 'i he fakakau-kau ki aí.

Na'a ne pehē loto, loto-to'a pē. Na'e pau ke ne fakahoko ia.

Na'e faka'amu 'a Filipe ke 'i ai 'ene tamai. Ka na'a ne pekia 'i he māhina 'e ono kuohilí. Na'e faingata 'a ia 'a Filipe mo 'ene fa'eé 'i he 'ikai ke ne 'i aí. Na'e 'ikai ke 'i ai ha'ana pa'anga mo ha me'akai.

Na'e faka'amu 'a Filipe 'e vave pē ha'ana a'u ki he 'api hono tuofefiné 'i he tafa'aki 'e taha 'o e mo'ungá. Te ne lava 'o'oange ha pa'anga ke fakatau 'aki ha laise.

Na'a ne fai ha ki'i lotu 'i hono lotó. "Tamaí Hēvari, kātaki 'o tokoni mai ke ma 'ilo homa halá. *Fakamolemole.*"

Na'a ne ma'u leva ha fakakaukau: *Fakasio* 'a e 'ulu niú. Na'e sio 'a Filipe ki 'olunga. Na'a ne sio atu ki he mama'ó ki ha 'ulu niu. Na'a ne lava 'o sio ki ai na'e mā'olunga ange ia 'i he toenga 'o e vaotaá. Na'e ngaungaue 'a e lau'i niú 'i he havilí. Ko e fuofua taimi ia hili ha ngaahi houa lahi na'e ongo 'i ai 'e Filipe ha'amanaki lelei.

"Sio!" Na'a ne tuhu ki he 'ulu'akaú.

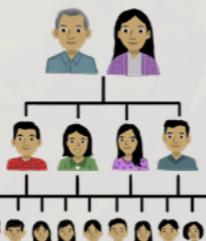
Na'e mahino ki he'ene fa'eé. Na'e 'uhinga 'a e 'ulu niú na'e ofi

**Na'e fakahū 'e Filipe
mo hono uaifi ha
pa'anga 'i ha ta'u 'e
taha koe'uhí ke na
lava 'o fononga ki
he tempipalé ke sila
ai.**

**'Oku sai'ia 'a Filipe
'i he toutaí.**

**'Oku 'i ai ha fānau 'e
toko 4 mo e makapuna
'e toko 10 'o
Filipe mo hono uaifi
ko Koulá.**

**Na e lotu a Filipe o
pehē, "Kātaki o tokoni
mai ke ma 'ilo homa
halá."**

mai ha kolo. Kuo tali 'e he 'Otuá e lotu 'a Filipe. Na'e puke 'e Filipe e nima 'o 'ene fa'eé. Na'a na lue fakataha ki he malú 'i he tō hifo 'a e la'aá.

Na'e manatu'i ma'u pē 'e Filipe 'a hono tali 'e he 'Otuá 'ene lotu. Na'a ne faka'amu he taimi 'e ni'ihi na'e lava ke ne fanongo lelei ange ki he le'o'o e 'Otuá 'o hangé ko e pō ko ia 'i he vaotaá.

'I ha'aho leva 'e taha, hili ha ta'u 'e valu mei ai, na'e fetaulaki 'a Filipe mo ha ongo faifekau. Na'a na ha'u mei he Siasi 'o Sisú Kalaisi 'o e Kau Mā'oni'oni 'i he Ngaahi 'Aho Kimui Ní. Na'a na ako'i ia fekau'aki mo e kau palōfita mo'uí, 'a ia ne nau lea 'aki e folofola 'a e 'Otuá. Ko e me'a pē 'eni na'e faka'amu ki ai 'a Filipe!

Na'e fiefia 'a Filipe ke kau ki he Siasi. Na'a ne hoko ko e taha 'o e kau fuofua faifekau mei he 'Otu Filipainí ke vahevahe 'a e ongo-ongolelé 'i ai. Na'e toe fakahā pē 'e he 'Otuá kia Filipe 'a e feitu'u ke 'alu ki aí—pea na'e 'ilo 'i e Filipe 'e fakahoko ma'u pē ia 'e he 'Otuá. ●

